

Dosarul nr. 2ra-384/23
2-22107396-01-2ra-13032023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. O. Ciocîrtă-Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Mihaila, V. Buhnaci, A. Braga)

ÎNCHEIERE

20 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Bender, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul de Poliție Bender împotriva lui Nicolae Crețu, intervenient accesoriu Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor cu privire la restituirea cheltuielilor la achitarea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender și a fost menținută hotărârea din 18 octombrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă,

constată:

La data de 23 mai 2022, Inspectoratul de Poliție Bender a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Crețu, intervenient accesoriu Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor cu privire la restituirea cheltuielilor la achitarea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza hotărârii Guvernului nr.646/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul MAI și a Ordinului șefului IP Bender al IGP nr.12 din 21 martie 2019, în cadrul IP Bender a fost constituită Comisia de profil. Potrivit p.12-121 al Regulamentului, la data de 10 februarie 2020, angajatul IP Bender al IGP, Crețu Nicolae a depus la secretariatul IP Bender al IGP un set de acte necesare pentru acordarea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ.

La data de 26 februarie 2020, în urma examinării actelor prezentate de către solicitant Comisia de profil a constatat că, conform certificatelor eliberate de Serviciul cadastral teritorial Căușeni, Crețu Nicolae are în proprietate casa individuală de locuit în sat. XXXXX, r-nul XXXXX.

Reieșind din faptul că, autoritatea publică locală sat. Ermoclia a refuzat pârâtului în eliberarea certificatului privind distanța de la sat. Ermoclia până la mun. Bender și după consultarea telefonică cu membrii Comisiei de profil din cadrul IGP, distanța dată a fost verificată la ședința Comisiei de profil al IP Bender prin intermediul aplicației „Google Maps”.

Conform datelor aplicației, distanța de la sat. Ermoclia până la mun. Bender constituie 32,9 km, și, respectiv, se încadrează sub incidența pct.1 al Regulamentului sus indicat, și anume pârâtul deține în proprietate locuință situată în afara razei de 30 km de la locul de muncă.

Prin decizia Comisiei de profil nr. 64 din 26 februarie 2020 pentru angajatul IP Bender Crețu Nicolae a fost acordată indemnizația pentru închirierea spațiului locativ în mărime de 1 700 de lei lunar, începând cu data de 16 decembrie 2019 până la 16 decembrie 2022.

La 13 mai 2022, IP Bender al IGP a recepționat Dispoziția IGP nr.162 din 22 aprilie 2022, prin care a fost aprobat Planul de acțiuni al IGP privind implementarea recomandărilor și înlăturarea neajunsurilor menționate în Prescripția Inspecției financiare nr.25-04-04/437 din 21 martie 2022.

În urma inspecției financiare tematice a unor aspecte din activitatea economică financiară a IGP al MAI și a subdiviziunii din subordine, efectuate de către Inspecția Financiară a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în conformitate cu pct.2.4 a Planului de acțiuni și Listei angajaților IP Bender, care au beneficiat pe parcursul perioadei iunie 2018 - iulie 2020 de indemnizații pentru închirierea spațiului locativ, s-a constatat că, Nicolae Crețu are casă de locuit în sat. XXXXX, r-1 XXXXX, în raza de 28 km de la locul de muncă în mun. Bender și respectiv, trebuie să se restituie toată suma achitată neîntemeiat în perioada menționată și anume 11 077,42 de lei.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul lui Crețu Nicolae a sumei de 11 077,42 de lei constituită din cheltuieli neîntemeiate la achitarea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici cu statut special din cadrul MAI și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 octombrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La data de 31 octombrie 2022 Inspectoratul de Poliție Bender a declarat apel împotriva hotărârii din 18 octombrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender și a fost menținută hotărârea din 18 octombrie 2022 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat că pârâtul Crețu Nicolae întrunește condițiile specificate la pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr.646 din 10 iulie 2018 și întemeiat a solicitat și beneficiat de indemnizația respectivă.

A evidențiat, că actele prin care s-a dispus acordarea indemnizației lui Crețu Nicolae sunt valabile, contrariul nu a fost probat.

La data de 22 februarie 2023, Inspectoratul de Poliție Bender a declarat recurs împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel și instanța de fond în mod eronat au apreciat prevederile Hotărârii Guvernului nr.646/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de achitare a indemnizației pentru închirierea spațiului locativ funcționarilor publici din cadrul MAI și a constatat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care instanța le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și normele de drept au fost aplicate eronat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 ianuarie 2023.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Inspectoratul de Poliție Bender, prin intermediul poștei electronice, la data de 20 februarie 2023 (f.d. 128).

Astfel, recursul, declarat la 22 februarie 2023, este în termen.

La 13 martie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimărilor Nicolae Crețu și Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 145).

Referințe nu au fost depuse.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de

Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bender se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi